Magiczny Kraków

„Razem jesteśmy silniejsi”. Erasmus+ otworzył przed uczniami nowe drzwi

2026-09-25

Podróż, która zaczęła się od niepewności, stała się doświadczeniem odwagi, samodzielności i prawdziwej europejskiej wspólnoty. Uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 4 w Krakowie wzięli udział w międzynarodowym projekcie „Together We Are Stronger” Erasmus+, poznając swoich rówieśników z Turcji, Portugalii, Rumunii i Chorwacji. Dla wielu z nich była to nie tylko podróż do innych krajów, ale przede wszystkim podróż ku większej niezależności i wierze we własne możliwości.

Nie każdy młody człowiek ma możliwość swobodnego podróżowania, poznawania innych kultur czy uczestniczenia w międzynarodowych spotkaniach. Dla uczniów z niepełnosprawnościami takie doświadczenia wymagają szczególnego przygotowania, wsparcia i zaangażowania całej społeczności.

A jednak warto podejmować to wyzwanie.

Projekt Erasmus+ „Together We Are Stronger – Razem jesteśmy silniejsi” pokazał, jak wiele może zmienić stworzenie młodym ludziom przestrzeni do spotkania, współpracy i wspólnego działania.

Pierwszy krok był najtrudniejszy

Przed pierwszym wyjazdem pojawiały się emocje, pytania i naturalna niepewność. Nowe miejsce, nieznani ludzie, inny język i codzienność daleko od domu mogły budzić obawy. Wkrótce jednak okazało się, że najważniejszą rzeczą, jaką uczniowie zabrali ze sobą w tę podróż nie były walizki ani plecaki, lecz gotowość do podjęcia wyzwania. Spotkanie z rówieśnikami z innych europejskich krajów pokazało, że bariery językowe nie muszą być przeszkodą w budowaniu relacji. Do porozumienia prowadziły uśmiech, gest, wspólna aktywność, muzyka, zabawa i zwykła ludzka życzliwość. Nie trzeba mówić tym samym językiem, żeby się polubić. Nie trzeba być takim samym, żeby razem dobrze się bawić. Nie trzeba być idealnym, żeby być częścią grupy.

Europa bez barier

Mobilności były dla uczniów okazją do poznawania innych kultur i zwyczajów, ale również do odkrywania własnych możliwości. Codzienne sytuacje, które w domu mogą wydawać się oczywiste, podczas wyjazdu stawały się ważnymi lekcjami samodzielności. Dbanie o własne rzeczy, przygotowanie do kolejnych aktywności, wspólne posiłki czy funkcjonowanie w nowym środowisku wymagały większej niezależności i odpowiedzialności. Każdy kolejny dzień przynosił nowe doświadczenia. Każde pokonane wyzwanie budowało pewność siebie. A każdy uśmiech i każda nowa relacja przypominały, że osoby z niepełnosprawnościami są pełnoprawnymi członkami europejskiej społeczności.

Projekt połączył szkoły i uczniów z Polski, Rumunii, Turcji, Portugalii i Chorwacji. Różniły nas języki, kultury i codzienne doświadczenia, ale łączyło coś znacznie ważniejszego – przekonanie, że edukacja i świat powinny być dostępne dla każdego.

Erasmus+ zmienił także nauczycieli

Międzynarodowa współpraca była również ważnym doświadczeniem dla nauczycieli. Spotkania z partnerami z innych krajów stały się okazją do wymiany doświadczeń, obserwowania różnych metod pracy oraz poszukiwania nowych sposobów wspierania uczniów. Nauczyciele dzielili się zarówno sukcesami, jak i trudnościami. Przyglądali się rozwiązaniom stosowanym w innych szkołach i wracali do Krakowa z nowymi pomysłami, inspiracjami oraz przekonaniem, że warto nieustannie poszukiwać nowych dróg w edukacji specjalnej. Jedna myśl szczególnie mocno towarzyszyła wszystkim działaniom: inkluzja nie jest jedynie hasłem czy zapisem w dokumencie. Jest codzienną praktyką. To sposób patrzenia na drugiego człowieka. To dostrzeganie jego możliwości, a nie wyłącznie ograniczeń. To tworzenie takich warunków, aby każdy mógł uczestniczyć, rozwijać się i czuć, że jest potrzebny.

Różnorodność jest siłą

Ważnym elementem projektu były również działania skierowane do szerszej społeczności. Kampanie społeczne, filmy, fotografie i relacje z mobilności pozwoliły pokazać, że osoby z niepełnosprawnościami mają swoje pasje, marzenia, poczucie humoru i potrzebę kontaktu z innymi – dokładnie tak jak każdy człowiek. Uczniowie nie chcieli jedynie opowiadać o integracji. Chcieli ją pokazać. Poprzez wspólne działania, sport, zabawę, poznawanie nowych miejsc i codzienne spotkania powstawała historia o tym, że różnorodność może być siłą, akceptacja buduje relacje, a życzliwość naprawdę może zmieniać świat.

Najważniejsi byli uczniowie

Za każdym projektem Erasmus+ stoją nauczyciele, rodzice, partnerzy i osoby odpowiedzialne za organizację. Jednak w przypadku projektu „Together We Are Stronger” najważniejszymi bohaterami pozostają uczniowie, którzy musieli zmierzyć się z nieznanym, pokonywali własne obawy, nawiązywali relacje mimo barier językowych, każdego dnia udowadniali, że możliwości człowieka nie powinny być definiowane wyłącznie przez jego niepełnosprawność. Ich doświadczenia stały się także ważną lekcją dla dorosłych. Pokazały, że czasami największym sukcesem nie jest spektakularne osiągnięcie, ale wykonanie pierwszego kroku – wyjście z domu, wejście do autobusu, samolotu, poznanie nowej osoby czy podjęcie próby komunikacji w zupełnie nowym środowisku.

Wspólna europejska lekcja

„Together We Are Stronger” pozostawił po sobie nie tylko wspomnienia z podróży. Pozostawił relacje, doświadczenia, nowe pomysły i poczucie, że współpraca ponad granicami naprawdę ma znaczenie. Projekt pokazał, że Europa może być przestrzenią, w której każdy ma swoje miejsce, ponieważ integracja zaczyna się od spotkania, akceptacja zaczyna się od otwartości, a zmiana często zaczyna się od jednego prostego gestu – wyciągnięcia ręki do drugiego człowieka. Dziś, patrząc na doświadczenia uczniów i nauczycieli, społeczność SOSW nr 4 w Krakowie może powiedzieć jedno:

Razem jesteśmy silniejsi.
Razem jesteśmy mądrzejsi.
Razem jesteśmy bardziej ludzcy.

Właśnie dlatego warto otwierać kolejne drzwi – także te, które jeszcze niedawno wydawały się zamknięte. Na stronie internetowej projektu „Together We Are Stronger” prezentowane są działania, doświadczenia uczestników oraz rezultaty międzynarodowej współpracy.

Więcej informacji na stronie internetowej: **sites.google.com/view/togetherwearestronger2024/**

oprac.: Marta Mąka, SOSW nr 4 w Krakowie